

با سمه تعالی

سال سوم آموزش متوسطه	تاریخ امتحان: ۱۳/۳/۱۳۸۸	ساعت شروع: ۸ صبح	رشرته: ریاضی فیزیک - علوم تجربی	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
دانش آموزان و داوطلبان آزاد سوارسر کشور در خرداد ماه سال ۱۳۸۸ اداره کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی http://aee.medu.ir				

ردیف	سوالات	نمره
الف: زبان شناسی (۴ نمره)		
۱	الگوی هجایی واژه «آوا» را بنویسید.	.۰/۵
۲	چرا تولید واحد زبانی زیر غیرممکن است؟	.۰/۵
۳	امین با دوستانش به نمایشگاه بین المللی کتاب رفتند. آیا می توان از طریق همنشینی واژگان و روابط معنایی آنها به معنی جمله «دهانش بوی شیر می دهد». پی برد؟	.۰/۲۵
۴	با استفاده از روش «ترکیب» از واژه «کوش» یک واژه جدید بسازید.	.۰/۲۵
۵	در بیت زیر واژه ای بیاید که با ازدستدادن معنای پیشین و پذیرفتن معنای جدید به دوران بعد منتقل شده است؛ سپس معنای قدیم و جدید آن را بنویسید.	.۰/۷۵
۶	منظور از نقش «حدیث نفس» در زبان چیست؟	.۰/۵
۷	از موارد زیر، کدام انتقال اطلاع و کدام، ایجاد حسن هم زبانی است؟	.۰/۲۵
۸	الف- خطاب به دوست: مسئولین مدرسه، دانش آموزان برتر را به ساحل خزر می بردند. ب- خطاب به دوست: می بینی چه زود بهار سپری شد! کدام یک از ایات زیر شعر منظوم است؟ دلیل خود را بنویسید. الف- چه خوش روزی بود روز جدایی اگر با او نباشد بسی و فایی ب- منم چون شاخ تشنه در بهاران تویی هم چون هوای ابر و باران	.۰/۲۵
۹	زندگی نامه گونه ای از نوشتہ های ..... است.	.۰/۲۵
۱۰	خنده ای حاصل از طنز چگونه است؟	.۰/۵
۱۱	در عبارت زیر، از کاربرد کدام واژه باید تا حد امکان پرهیز کرد؟ چه واژه ای را می توان معادل آن به کار برد؟ « جمعیت انبوه، ویران کننده محیط زیست می باشد.»	.۰/۵
۱۲	چرا نباید در نوشتہ های خود از عبارت «از جای بشد» به جای « عصبانی شد» استفاده کرد؟	.۰/۵
۱۳	هر یک از منابع زیر، جزو کدام یک از مراجع اصلی تحقیق به حساب می آید؟ الف- معجم الادب ب- دانشنامه جهان اسلام	.۰/۵
۱۴	به کمک آرایه «جان بخشی» جمله زیر را به یک جمله ای ادبی و هنری تبدیل کنید. « خورشید طلوع کرد.»	.۰/۵
«دامنه سوالات در صفحه دوم»		

باسمه تعالیٰ

سال سوم آموزش متوجه	روشنه: ریاضی فیزیک - علوم تجربی	ساعت شروع: ۸ صبح	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
تاریخ امتحان: ۱۳۸۸ / ۳ / ۱			
اداره‌ی کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی http://aee.medu.ir			دانش‌آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در خرداد ماه سال ۱۳۸۸

ردیف	سوالات	نمره
۱۵	«قول نامه» چه نوع نوشتہ‌ای است؟	۰/۵
۱۶	استناد غیرتجاری در چه صورتی رسمی تلقی می‌شوند؟	۰/۲۵
۱۷	ایيات زیر را بازگردانی کنید. زاغی از آن جا که فراغی گزید رخت خود از باغ به راغی کشید عرضه ده مخزن پنهان کوه	۱
۱۸	ب: دستور زبان (نمره) با توجه به عبارت زیر، به هر یک از سوالات داده شده پاسخ دهید. «اگر عبارتی ارزشمند از بزرگان علم و ادب دیدی، آن را در دفترت بنویس.» الف- در عبارت فوق چند تکواز دیده می‌شود؟ ب- هر یک از تکوازهای «ی» در «عبارتی» و «از» چه نوع تکوازی هستند؟ (نوع دقیق تکواز مورد نظر است نه آزاد و وابسته بودن آن) جرا حذف نهاد جدا در جمله‌ی زیر امکان پذیر نیست؟ «من دانش‌آموز باید به فکر آینده‌ی کشور خود باشم.» با توجه به جمله‌ی «قطرات شبنم لبخندزنان بر روی برگ گل می‌نشستند.» به سوالات زیر پاسخ دهید. الف- فعل جمله را با حفظ شخص به «مضارع مستمر» تبدیل کنید. ب- فعل جمله (می‌نشستند) را گذرا کنید. پ- آیا می‌توان فعل جمله را به صورت مفرد به کار برد؟ چرا؟ در جمله‌ی «حافظ از شاعران بزرگ جهان است.» متمم به جای کدام نقش آمده است؟ جمله‌ی «به امید دیدار چه نوع جمله‌ی استثنایی است؟ نمودار مناسب جمله‌ی زیر را رسم کنید و جمله را در نمودار قرار دهید. «هر صبح و شام به مظاهر لطف الهی می‌نگرم.» با توجه به عبارت زیر، به هر یک از سوالات داده شده پاسخ دهید. «دخترک یک بغل لاله‌ی سرخ را که تازه از دامنه‌ی دل‌انگیز سبلان چیده بود، به مادر داد.	۰/۲۵
۱۹	الف- «ممیز» را بیایید و نمودار پیکانی آن را رسم کنید. ب- عبارت فوق چه نوع جمله‌ی مستقلی است؟ پ- «چیده بود» از نظر ساخت چه نوع فعلی است؟ ت- گونه‌ی مؤذبانه‌ی فعل «داد» را بنویسید. (درباره‌ی مخاطب)	۰/۲۵
۲۰	«ادامه‌ی سوالات در صفحه‌ی سوم»	

پاسمهه تعالی					
ردیف	سوالات	نمره	ردیف	سوالات	نمره
۲۵	در عبارت: «نگاه هر انسان به هم نوع خود، نمود رازآمیز و مبهم از افکار پنهان اوست.» الف- «وابسته‌ی وابسته» را بیایید، نام آن را بنویسید؛ سپس نمودار پیکانی آن رارسم کنید.	۰/۷۵	در عبارت: «نگاه هر انسان به هم نوع خود، نمود رازآمیز و مبهم از افکار پنهان اوست.» الف- «وابسته‌ی وابسته» را بیایید، نام آن را بنویسید؛ سپس نمودار پیکانی آن رارسم کنید.	۰/۲۵	الف- «وابسته‌ی وابسته» را بیایید، نام آن را بنویسید؛ سپس نمودار پیکانی آن رارسم کنید.
۲۶	در جمله‌ی «رادمردان ایران زمین، دلاوری‌های بی‌مانندی در طول تاریخ از خود نشان داده‌اند.» الف- در واژه‌ی «رادمردان» تکیه روی کدام هجا قرار دارد؟ (آن هجا را بنویسید).	۰/۲۵	در جمله‌ی «رادمردان ایران زمین، دلاوری‌های بی‌مانندی در طول تاریخ از خود نشان داده‌اند.» الف- در واژه‌ی «رادمردان» تکیه روی کدام هجا قرار دارد؟ (آن هجا را بنویسید).	۰/۷۵	الف- در واژه‌ی «رادمردان» تکیه روی کدام هجا قرار دارد؟ (آن هجا را بنویسید).
۲۷	با وجود این که می‌دانیم واژه‌ی «دشوار» از دو جزء «دش + خوار» ساخته شده است، چرا اهل زبان، این واژه را ساده بهشمار می‌آورند؟	۰/۵	با وجود این که می‌دانیم واژه‌ی «دشوار» از دو جزء «دش + خوار» ساخته شده است، چرا اهل زبان، این واژه را ساده بهشمار می‌آورند؟	۰/۵	با وجود این که می‌دانیم واژه‌ی «دشوار» از دو جزء «دش + خوار» ساخته شده است، چرا اهل زبان، این واژه را ساده بهشمار می‌آورند؟
۲۸	واژه‌ی مرکب «خداشناس» در حقیقت فشرده‌ی یک جمله‌ی ..... جزئی با ..... است.	۰/۲۵	واژه‌ی مرکب «خداشناس» در حقیقت فشرده‌ی یک جمله‌ی ..... جزئی با ..... است.	۰/۲۵	واژه‌ی مرکب «خداشناس» در حقیقت فشرده‌ی یک جمله‌ی ..... جزئی با ..... است.
۲۹	برای الگوی «اسم + وند + بن ..... صفت» یک مثال بنویسید.		ت : املاء و یادداشت (۳ نمره)		
۳۰	در واژه‌ی «پهاران» «ان» بر چه معنومی دلالت می‌کند؟	۰/۲۵	در واژه‌ی «پهاران» «ان» بر چه معنومی دلالت می‌کند؟	۰/۲۵	در واژه‌ی «پهاران» «ان» بر چه معنومی دلالت می‌کند؟
۳۱	دلیل جایه‌جایی اجزای کلام در عبارت «الهی، ترسانم از بدی خود» چیست؟	۰/۲۵	دلیل جایه‌جایی اجزای کلام در عبارت «الهی، ترسانم از بدی خود» چیست؟	۰/۲۵	دلیل جایه‌جایی اجزای کلام در عبارت «الهی، ترسانم از بدی خود» چیست؟
۳۲	در واژه‌ی «نکته‌ای» صامت میانجی کدام است؟	۰/۲۵	در واژه‌ی «نکته‌ای» صامت میانجی کدام است؟	۰/۲۵	در واژه‌ی «نکته‌ای» صامت میانجی کدام است؟
۳۳	در جمله‌ی زیر تلفظ کدام‌یک از واژگان داخل کمانک، تلفظ معیار است؟	۰/۲۵	در جمله‌ی زیر تلفظ کدام‌یک از واژگان داخل کمانک، تلفظ معیار است؟	۰/۲۵	در جمله‌ی زیر تلفظ کدام‌یک از واژگان داخل کمانک، تلفظ معیار است؟
۳۴	توانایی فردوسی در سروdon (حِمَاسَه - حِمَاسَه) بر همچنین کس پوشیده نیست.	۰/۲۵	توانایی فردوسی در سروdon (حِمَاسَه - حِمَاسَه) بر همچنین کس پوشیده نیست.	۰/۲۵	توانایی فردوسی در سروdon (حِمَاسَه - حِمَاسَه) بر همچنین کس پوشیده نیست.
۳۵	در جمله‌ی زیر یک واژه بیایید که در آن ابدال در مصوت به وجود آمده باشد.	۰/۲۵	در جمله‌ی زیر یک واژه بیایید که در آن ابدال در مصوت به وجود آمده باشد.	۰/۲۵	در جمله‌ی زیر یک واژه بیایید که در آن ابدال در مصوت به وجود آمده باشد.
۳۶	«من نمی‌دانم که چرا می‌گویند: اسب حیوان نجیبی است کبوتر زیبات است ... « سهرواب سپهری »	۰/۲۵	«من نمی‌دانم که چرا می‌گویند: اسب حیوان نجیبی است کبوتر زیبات است ... « سهرواب سپهری »	۰/۲۵	«من نمی‌دانم که چرا می‌گویند: اسب حیوان نجیبی است کبوتر زیبات است ... « سهرواب سپهری »
۳۷	جمله‌ی زیر را ویرایش کنید.	۱	جمله‌ی زیر را ویرایش کنید.	۱	جمله‌ی زیر را ویرایش کنید.
۳۸	«معالم با شنیدن پاسخ سنجیده‌ی دانش آموز به او احسن گفت.»	۰/۵	در عبارت زیر دو غلط املایی به کار رفته است: صحیح هر یک را بنویسید.	۰/۵	در عبارت زیر دو غلط املایی به کار رفته است: صحیح هر یک را بنویسید.
۳۹	«چون ایشان حقوق را به طاعت و مناصحت بگزارند و به معونت و مظاہر ایشان از دست صیاد بجستم، مرا نیز از عهده‌ی لوازم ریاست بیرون باید آمد و مواجب صیادت را به ادا رسائید. و می‌ترسم که اگر از گشادن عقده‌های من آغاز کنی، ملول شوی و بعضی از ایشان دریند بعانتند و چون من بسته باشم، احتمال جانب من جایز نشمری.»	۱	«چون ایشان حقوق را به طاعت و مناصحت بگزارند و به معونت و مظاہر ایشان از دست صیاد بجستم، مرا نیز از عهده‌ی لوازم ریاست بیرون باید آمد و مواجب صیادت را به ادا رسائید. و می‌ترسم که اگر از گشادن عقده‌های من آغاز کنی، ملول شوی و بعضی از ایشان دریند بعانتند و چون من بسته باشم، احتمال جانب من جایز نشمری.»	۱	«چون ایشان حقوق را به طاعت و مناصحت بگزارند و به معونت و مظاہر ایشان از دست صیاد بجستم، مرا نیز از عهده‌ی لوازم ریاست بیرون باید آمد و مواجب صیادت را به ادا رسائید. و می‌ترسم که اگر از گشادن عقده‌های من آغاز کنی، ملول شوی و بعضی از ایشان دریند بعانتند و چون من بسته باشم، احتمال جانب من جایز نشمری.»
۴۰	در گروه کلمات زیر املای چهار واژه غلط نوشته شده است: صحیح هر یک را بنویسید.	۰/۲۵	مار غاشیه - نرخ تصاعدی - کلمه‌ی محمول - خلخ سلاح - تأثیرگزار و تأثیرپذیر - سبز و نفر	۰/۲۵	مار غاشیه - نرخ تصاعدی - کلمه‌ی محمول - خلخ سلاح - تأثیرگزار و تأثیرپذیر - سبز و نفر
۴۱	غلظت ابر - حوضه‌ی عرفان - مأخذ گونه‌گون - غالب تغفیل - خوالیگر دربار - عزل رئیس‌الوزرا	۰/۲۵	غلظت ابر - حوضه‌ی عرفان - مأخذ گونه‌گون - غالب تغفیل - خوالیگر دربار - عزل رئیس‌الوزرا	۰/۲۵	غلظت ابر - حوضه‌ی عرفان - مأخذ گونه‌گون - غالب تغفیل - خوالیگر دربار - عزل رئیس‌الوزرا
۴۲	جمع نمره	۲۰	«گل‌های اندیشه‌تان بارور باد»		

با اسمه تعالی

رشته: ریاضی فیزیک - علوم تجربی	راهنمای تصحیح سوالات امتحان نهایی درس: زبان فارسی (۳)
تاریخ امتحان: ۱۳ / ۳ / ۱۳۸۸	سال سوم آموزش متوسطه
اداره‌ی کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی دانش آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در خرداد ماه سال ۱۳۸۸ http://aeec.medu.ir	دانش آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در خرداد ماه سال ۱۳۸۸

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
------	---------------	------

با تشکر از دقت نظر مصخّحين محترم، راهنمای زیر جهت هماهنگی و سهولت در امر تصحیح به خدمت شما ارائه می‌گردد.
به پاسخ‌های درست و مشابه دانش‌آموزان نمره تعیین می‌گیرد.

	الف: زبان‌شناسی (۴ نمره)
۰/۵	صامت + مصوت (۰/۲۵) صامت + مصوت (۰/۲۵) ۱
۰/۵	زیرا خلاف قاعده‌ی نحوی است. (۰/۵) ۲
۰/۲۵	خیر (۰/۲۵) ۳
۰/۲۵	سخت‌کوش (۰/۲۵) یا هر واژه‌ی صحیح دیگر ۴
۰/۷۵	رعنا (۰/۰۲۵) معنای قدیم: احمد (۰/۰۲۵) معنای جدید: خوش‌اندام (۰/۰۲۵) یا هر معنای صحیح دیگر ۵
۰/۵	منظور از حدیث نفس این است که ما به کمک آن، از خود و آن چه در درونمان می‌گذرد سخن می‌گوییم. (۰/۰۵) ۶
۰/۵	الف-انتقال اطلاع (۰/۰۲۵) ب-ایجاد حسن هم‌زبانی (۰/۰۲۵) ۷
۰/۷۵	ب- (۰/۰۲۵) زیرا شاعر علاوه بر ساخت وزن و قافیه، از ساخت‌های ادبی و صور خیال نیز بهره برده است. (۰/۰۵) ۸ یا هر توضیح صحیح دیگر
	ب: نگارش (۵ نمره)
۰/۲۵	تشریحی (۰/۰۲۵) ۹
۰/۵	خنده‌ی شادمانی نیست؛ خنده‌ای است تلخ و دردنگ که شخص یا مطلب مورد انتقاد را سرزنش می‌کند و به او سروکوفت می‌زند. (۰/۰۵) ۱۰
۰/۵	می‌باشد (۰/۰۲۵) است (۰/۰۲۵) ۱۱
۰/۵	زیرا باید از ساخت‌های دستوری کهنه پرهیز کرد. (۰/۰۵) ۱۲
۰/۵	الف-سرگذشت‌نامه‌ها (۰/۰۲۵) ب-دایرةالمعارف‌ها (۰/۰۲۵) ۱۳
۰/۵	نظر همکاران در تصحیح این قسمت صائب است. (۰/۰۵) ۱۴
۰/۵	قول نامه نوشته‌ای است که امضا کنندگان آن، قول به انجام رساندن معامله‌ای را با سند رسمی به یک‌دیگر می‌دهند. (۰/۰۵) ۱۵
۰/۷۵	مشروط به این که در ادارات ثبت اسناد و املاک یا در دفاتر اسناد رسمی یا توسط مأموران رسمی، در حدود صلاحیت آنان و مطابق مقررات قانونی تنظیم شده باشند، رسمی تلقی می‌شوند. (۰/۰۷۵) یا هر توضیح صحیح دیگر ۱۶
۱	زاغی برای به دست آوردن اساسیش از باغ به صحرایی رفت (۰/۰۵) دامن بر از گل و سبزه‌ی کوه را دید، که نشان از گنج نهفته در دل کوه داشت. (۰/۰۵) یا هر بازگردانی صحیح دیگر ۱۷
	پ: دستور زبان (۸ نمره)
۰/۷۵	الف- ۲۳ (۰/۰۲۵) ب- ی: دستوری (۰/۰۲۵) ۱۸
۰/۲۵	زیرا نهاد جدا همراه با وابسته آمده است. (۰/۰۲۵) ۱۹
	«ادامه در صفحه‌ی دوم»

باسمه تعالی

رشته: ریاضی فیزیک - علوم تجربی	راهنمای تصحیح سوالات امتحان نهایی درس: زبان فارسی (۳)
تاریخ امتحان: ۱۳ / ۳ / ۱۳۸۸	سال سوم آموزش متوسطه
اداره‌ی کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی دانش آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در خرداد ماه سال ۱۳۸۸ http://aee.medu.ir	

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
۲۰	الف- دارند می‌نشینند (۰/۲۵) ب- می‌نشانند (۰/۲۵) یا می‌نشانیدند پ- خیر (۰/۲۵) زیرا دارای جان بخشی است. (۰/۲۵) مستند (۰/۲۵)	۱ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۱
۲۱	یک جزوی بی‌فعل (۰/۲۵)	
۲۲	رسم صحیح نمودار (۰/۲۵)	
۲۳		
۲۴	الف- بغل (۰/۲۵) یک بغل لاله رسم صحیح نمودار پیکانی (۰/۲۵) ب- مرکب (۰/۲۵) پ- ساده (۰/۲۵) ت- مرحمت کرد (۰/۲۵) الف- هر (۰/۲۵) صفت مضاف‌الیه (۰/۲۵) نگاه هر انسان رسم صحیح نمودار پیکانی (۰/۲۵) ب- مبهوم (۰/۲۵)	۱/۲۵
۲۵		
۲۶	الف- دان (هجای آخر) (۰/۲۵) ب- صفت (۰/۲۵) + اسم (۰/۲۵) ← صفت (۰/۲۵) زیرا اهل زبان، پیشینه‌ی باستانی زبان را در نظر نمی‌گیرند. (۰/۵)	۱ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۲۵
۲۷		
۲۸	سه (۰/۲۵) مفعول (۰/۲۵)	
۲۹	حقوق بگیر (۰/۲۵) یا خداشناس، زبان نفهم و ...	
۳۰	ت: املاء و بیاموزیم (۳ نمره)	
۳۱	زمان (۰/۲۵)	
۳۲	تأثیر بیشتر کلام (۰/۲۵) یا بیشتر شدن شیوه‌ی کلام	
۳۳	همزه «ا» (۰/۲۵)	
۳۴	حِمَاسَه (۰/۲۵)	
۳۵	نمی‌دانم (۰/۲۵)	
۳۶	معلم با شنیدن پاسخ سنجیده‌ی دانش آموز به او احسنت گفت. احسن ← احسنت (۰/۲۵) صیادت ← سیادت (۰/۲۵) احتمال ← اهمال (۰/۲۵)	۰/۲۵ ۰/۵ ۱
۳۷	کلمه‌ی مهم (۰/۲۵) تأثیرگذار (۰/۲۵) حوزه‌ی عرفان (۰/۲۵) قالب تمثیل (۰/۲۵)	
	از دقت نظر شما سپاس‌گزاریم»	۲۰
	جمع نمره	